

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Alena Vargová Mgr.

ZAHRAJME SA NA ŠKOLÁKOV 2

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Alena Vargová

Kontakt na autora UZ: ZŠ Veľký Šariš, Školská 29,
082 21 Veľký Šariš,
avargova@szm.sk

Názov: **Zahrajme sa na školákov 2**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Miroslava Javorská

ISBN 978-80-565-0169-6

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Didaktická hra : Vojaci	4
Didaktická hra : Dúha	4
Didaktická hra : Vrecúško	5
Didaktická hra : Dážď	6
Didaktická hra : Kocky	6
Didaktická hra : O jednu viac	7
Didaktická hra : Novinár	7
Didaktická hra : Stratená slabika	8
Didaktická hra : Spisovateľ	8
Didaktická hra : Počtár	9
Didaktická hra : Pošta	9
Didaktická hra : Na hada	10
Didaktická hra : Štafeta	101
Didaktická hra : Reťaz	12
Didaktická hra : Malí počtári	12
Didaktická hra : Z kola von	13
Didaktická hra : Telefón	13
Didaktická hra : Slabika a slovo	14
Didaktická hra : Na slabiky	14
Didaktická hra : Domino	14
Didaktická hra : Snehulienka	15
Didaktická hra : Matematická rozprávka	16
Didaktická hra : Zázračný had	16
Didaktická hra : Kamaráti	17
Didaktická hra : Rebrík	17
Didaktická hra : Rodinka	18
Didaktická hra : Kto skôr?	19
Didaktická hra : Šikovné pero	19
Didaktická hra : Skrývačka	20
Didaktická hra : Obrázok	20
Zoznam bibliografických odkazov	21

Dané hry slúžia na upevňovanie poznatkov, precvičovanie a opakovanie učiva žiakov mladšieho školského veku. Sú pestré, slúžia na učenie, rozvoj detskej fantázie a prinášajú im radosť. Motivačný obrázok slúži na identifikáciu hry. Žiaci už podľa obrázku vedia, ktorú hru sa budeme hrať, prípadne si vyberú zo sady obrázkov inú, obľúbenejšiu hru .

Didaktická hra : Vojaci

Didaktický cieľ: Rozlíšiť v usporiadaní prvý a posledný, vzťahy pred, hneď pred, za, hneď za v obore do 5 a vedieť ich používať.

Vlastná hrová činnosť: Hru možno hrať aj vo voľnej prírode (v rámci hry na hada). Hlavu reťaze žiakov tvorí učiteľ, ktorý občas chôdzu (beh) zastaví signálom píšťalky a vydá pokyn alebo povel ako vojakom:

- Kto je posledný? Lucia.
- Všetci za Luciou urobia drep.
- Kto stojí hneď za mnou? Miško.
- Miško, postav sa hneď pred Marienku.

Učiteľ povely strieda. Hra integruje vzdelávaciu a pohybovú činnosť.

Záver: Hádanky o povolaniach.

Didaktická hra : Dúha

Didaktický cieľ: poznávanie farieb

Vlastná hrová činnosť: Každé dieťa dostane farebný pásik papiera- časť dúhy / použijeme štyri farby/.Učiteľ rozpráva farebnú rozprávku a v príbehu požíva slovné spojenia s použitím pomenovania farby : žlté slniečko, modré nebo, zelená tráva, červený tulipán. Deti počúvajú a reagujú na text tak, že pri vyslovení ich farby vstanú. Potom si sadnú a rozprávka pokračuje.

Záver: Pochválime deti, ktoré sa nepomýlili a nakreslíme obrázok z obsahu rozprávky.

Didaktická hra : Vrecúško

Didaktický cieľ: Upevniť poznatky o tvorbe slov.

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ vytiahne z pripraveného vrecúška jednu farebnú kartičku s hláskou z abecedy. Vyvolaný žiak má na ňu vytvoriť slovo. Ak vyvolaný žiak správne a rýchlo povie slovo, stáva sa učiteľom a vyvolá ďalšieho žiaka. Pri pomýlení učiteľ vytiahne z vrecka inú hlásku a hra pokračuje.

Záver: Spoločné vymenovanie abecedy, obmena v anglickom jazyku.

Didaktická hra : Dážď

Didaktický cieľ: Rozvíjanie slovnej zásoby.

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ rozmiestni obrázky hlások na magnetickej tabuli. Vyvolá skupinu žiakov. Každý z nich si zoberie jednu hlásku. Žiaci sa medzi sebou poradia, aké slovo zložia. Na zvolanie učiteľa: „Prší!“ sa hlásky postaví vedľa seba tak, aby vytvorili zmysluplné slovo.

Záver: Rozhovor o ročnom období v ktorom najviac prší.

Didaktická hra : Kocky

Didaktický cieľ: Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 20.

Vlastná hrová činnosť: Súťaží sa v dvoch družstvách, každé družstvo má dve hracie kocky. Deti sedia v dvoch polkruhoch oproti sebe. Na tabuli má každé družstvo napísaný svoj stĺpec čísiel od 1 do 12. Úlohou detí je hodiť obidve kocky a počet bodiek sčítať alebo odčítať a

výsledné číslo na tabuli vyškrtnúť. Hra prebieha dovtedy, kým jedno družstvo nemá vyškrtnuté všetky čísla.

Záver: Odmena potleskom a blahoželanie víťazom.

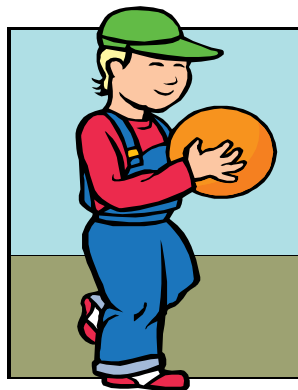
Didaktická hra : O jednu viac

Didaktický cieľ: Precvičovanie numerácie v obore prirodzených čísel do 20.

Vlastná hrová činnosť: Deti sedia v kruhu a uprostred sedí učiteľ. Kotúľa loptu deťom a súčasne vraví čísla/ vopred povie pravidlo, či sa bude pripočítavať, odčítavať a o koľko/. Žiak, ku ktorému pošle loptu, musí povedať číslo o jedno väčšie (menšie). V prípade, že sa pomýli, musí zmeniť polohu na vopred dohodnutú figúru (kľáčanie, čupenie, státie, ...) a sadne si až po správnom zvládnutí pridelenej úlohy.

Obmena: deti môžu k zadaným číslam pripočítavať (odpočítavať) rôzne iné dohodnuté čísla.

Záver: Krátke relaxačné cvičenie.

Didaktická hra : Novinár

Didaktický cieľ: Rozvíjanie tvorivosti a fantázie detí

Vlastná hrová činnosť:

Vedúci hry diktuje rôzne ,vymyslené slová a hráči si ich zapisujú. Keď povie približne päť slov, začne hra. Úlohou je , aby do piatich minút napísali z daných slov vetu, či viac jednoduchých viet. Do viet musia zaradiť všetky nadiktované slová a vety musia mať zmysel.

Záver: Túto aktivitu publikovať v školskom časopise.

Didaktická hra : Stratená slabika

Didaktický cieľ: Rozvíjanie fantázie a tvorivosti žiakov

Vlastná hrová činnosť: Na tabuľu napíšeme niekoľko slov, ktorým chýbajú niektoré slabiky.

Vedľa slov sú napísané slabiky, ktoré slovám chýbajú a sú pomiešané. Žiaci majú za úlohu správne priradiť slabiky k slovám a dopísať ich.

Obmena: Učiteľ napíše na tabuľu slabiku, napríklad „ma“ a hovorí: „Slabika „ma“ je veľmi nešťastná, lebo je sama. Nájdite jej kamarátky, ktoré by s ňou vytvorili slová!" Žiaci hovoria slová, ktoré sa začínajú slabikou „ma“ – mama, malina, macko...

Záver: Spev piesne o mame.

Didaktická hra : Spisovateľ

Didaktický cieľ: Opakovanie abecedy, rozširovanie slovnej zásoby

Vlastná hrová činnosť: Jeden hráč vylosuje z pripravenej krabice kartu s písmenom abecedy. Ostatným zadá úlohu - povedz názov: mesta / zvierat'a, vtáka, stromu, kvetu /a až potom ukáže písmeno abecedy. Kto prvý zavolá názov začínajúci vylosovaným písmenom, získa 1 bod. Zvíťazí ten, kto získa najviac bodov .

Záver: Vyhodnotenie víťaza podľa výsledkov v tabuľke.

Didaktická hra : Počtár

Didaktický cieľ: Upevniť matematické predstavy od 1 do 5 (10)

Vlastná hrová činnosť: Učiteľka dáva deťom pokyny, aby priniesli určitý počet predmetov. Napríklad: prines 2 červené lopty, alebo prines 1 bábiku a 2 mištičky, prines 4 malé stoličky a pod. Ostatné deti sledujú a spolu s učiteľkou kontrolujú vykonanú úlohu.

Záver: Kresba dvoch, troch vecí z prinesených vecí.

Didaktická hra : Pošta

Didaktický cieľ: Precvičiť spočítavanie do 10

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ prinesie do triedy kôš s pripravenými balíčkami , v ktorých sú zabalené predmety- hračky a predmety v rôznom počte. Deti, ktorým prišiel balík sú vyzvané, aby si ho prebrali. Na výzvu prichádzajú, vybaľujú balíčky a určujú počet hračiek v nich. Napríklad: Ja som dostal vedierko a dve lopatky – spolu tri veci, alebo jednu loptu a jednu bábiku, dve perá – spolu štyri veci a pod. Hra môže splniť aj iné úlohy, napríklad určovanie farieb, opis predmetov a pod.

Záver: Rozhovor o tom, čo všetko im priniesol poštár.

Didaktická hra : Na hada

Didaktický cieľ: Rozvíjanie slovnej zásoby a fantázie detí

Vlastná hrová činnosť: Hráme vo štvorčlenných skupinách. Úlohou hráčov je vymýšľať podstatné mená s dĺžkou 5 písmen tak, aby v nich určité písmeno bolo v danej posunutej pozícii – vytváralo hada. Ktorá skupina napíše daných slov viac (urobí dlhšieho hada), vyhráva.

Například: Zvolené písmeno K

Koreň

VKlad

OdKaz

DosKa

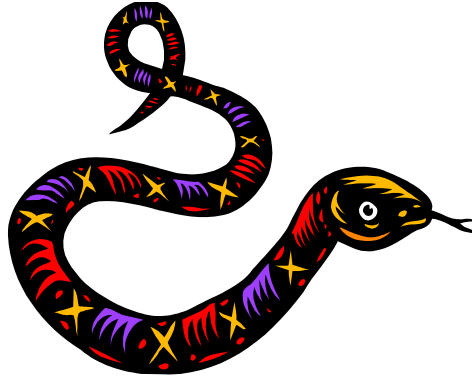
OdmäK

LásKa

OKraj

Krava

Záver: Farebné vyznačenie daného písmena a maľba hada.

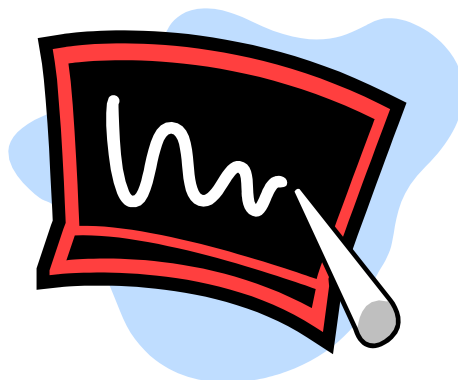
Didaktická hra : Štafeta

Didaktický cieľ: Porovnávať čísla znakmi $>$, $<$, $=$ v obore do 5.

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ rozdelí deti do dvoch družstiev. Na tabuľu napíše rôzne zadania, napr.: 3 1 4 5 2 2 1 2 5 4 3 3 7 7 9 4 ...

Úlohou detí je dať znaky rovnosti a nerovnosti medzi napísané číslice. Deti stoja v zástupe, na signál vybehne prvý z každého zástupu a doplní znak. Vráti sa späť a odovzdá kriedu – štafetu nasledujúcemu spoluhráčovi. Vyhráva to družstvo, ktoré skôr vyriešilo úlohy a ktoré urobilo menej chýb. Môžeme použiť väčšie čísla alebo úlohy na sčítanie či odčítanie.

Záver: Pochvala za najlepšie vypracovanie úloh.

Didaktická hra : Reťaz

Didaktický cieľ: Precvičovanie matematických oprácií

Vlastná hrová činnosť: Žiaci stoja vedľa seba v rade a držia sa za ruky. Tvorí reťaz. Rátajú príklady, ktoré dáva vedúce dieťa alebo učiteľ. Keď sa niekto pomýli, reťaz sa pretrhne a žiak, ktorý sa pomýlil musí ísť na koniec radu.

Záver: Spoločné hodnotenie a vyjadrovanie názoru na priebeh a úspešnosť hry.

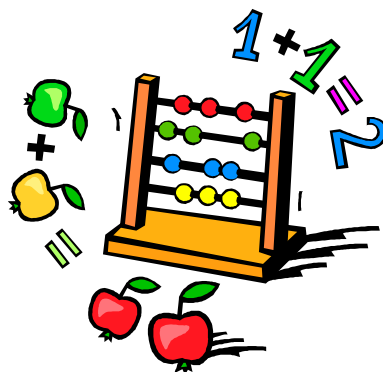

Didaktická hra : Malí počtári

Didaktický cieľ: Precvičiť mechaniku sčítania, odčítania, násobenia a delenia,

Vlastná hrová činnosť: Hra je vhodná ako súťaž medzi tromi skupinami / po štyroch žiakoch/. Učiteľ určí pre túto aktivitu časový limit – 3 minúty. Odštartuje hru. Prvý hráč napíše na papier ľubovoľný príklad a podá ho spoluhráčovi. Ten príklad vypočíta, dopíše ďalší príklad a podá tretiemu hráčovi. Takto štafeta pokračuje dovtedy, kým sa nevystriedajú všetci žiaci. Víťazí skupina, ktorá má všetky výsledky správne a bola najrýchlejšia.

Záver: Vystavenie prác jednotlivých skupín na nástenku- pre možnosť kontroly iných žiakov.

Didaktická hra : Z kola von

Didaktický cieľ: upevňovanie učiva matematiky

Vlastná hrová činnosť: Žiaci sa rozostavia do kruhu. Z vrecúška si ťahajú príklady, ktoré majú vypočítať. Ak sa žiak pomýli, musí ísť do stredu kruhu a jedno kolo nehrá. Ak sa chce potom vrátiť späť do hry, musí si z vrečka vytiahnuť a správne vypočítať dva príklady ako výkupné.

Záver: Pozitívne zhodnotenie správania detí ,pochvala .

Didaktická hra : Telefón

Didaktický cieľ: Precvičovanie jednoduchých matematických úkonov

Vlastná hrová činnosť: Deťom rozdáme kartičky s číslami do 10. Ostatní žiaci sú „zamestnancami telefónnej ústredne“. Začína hráč napríklad s číslom jeden: Tu je číslo jeden, volám číslo väčšie o tri. Tu je číslo štyri, volám číslo väčšie o päť, menšie o dva atď. So staršími žiakmi môžeme precvičiť násobenie, delenie/ volám číslo dva-krát väčšie ako moje číslo/.

Záver: Pochvala najlepších žiakov a povzbudenie menej úspešných- rozdanie sladkej odmeny.

Didaktická hra : Slabika a slovo

Didaktický cieľ: Rozvíjať slovnú zásobu žiakov.

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ vyberie prvú slabiku a žiaci k nej hľadajú ďalšie jednu, dve alebo tri slabiky, ktoré by s prvou vytvorili plnovýznamové slovo.

Príklad: la –vi- ca , ná-by-tok, vy-be-rá ,vy-te-ká ...

Záver: Na vytvorené nové slová utvoriť vetu a prepísať ju do zošita.

Didaktická hra : Na slabiky

Didaktický cieľ: : Precvičovať schopnosť analyzovať slovo na slabiky

Vlastná hrová činnosť: Žiaci majú pred sebou na kartičkách napísané slabiky. Učiteľ hovorí dvoj a troj-slabičné slová a žiaci ukazujú slabiky, z ktorých sa jednotlivé slovo skladá. Vyhrávajú tí žiaci, ktorí urobia najmenej chýb.

Záver: Slová vystavíme na magnetickú tabuľu – kreslíme k nim obrázky.

Didaktická hra : Domino

Didaktický cieľ: Numerácia v obore prirodzených čísel do 20

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ naplní čiapku doštičkami domina. Predtým ich však skontroluje, aby súčet bodiek na oboch stranách domina nebol vyšší ako číslo, ktoré sa deti učili v škole. Učiteľ pozýva deti k sebe a ich úlohou je vybrať jednu doštičku domina a povedať súčet (rozdiel) bodiek na oboch poloviciach domina. Ak dieťa odpovie správne, domino si nechá, ak sa pomýli, domino vráti do čiapky. Hra končí, keď je čiapka prázdna. Víťazom je hráč, ktorý má najväčší počet dominových doštičiek.

Záver: Slovné zhodnotenie hry deťmi, ich postrehy a návrhy na zlepšenie.

Didaktická hra : Snehulienka

Didaktický cieľ: Precvičovanie matematických úkonov

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ rozdelí žiakov do skupín (najlepšie po siedmich). Pre každú skupinu sa určí jedna Snehulienka (dievča, ktoré otrávil zlá kráľovná). Trpaslíci dostanú kartičky s príkladmi na sčítanie, odčítanie. V spodnej časti každej kartičky je písmeno. Ak trpaslíci správne vypočítajú všetky príklady a zoradia výsledky podľa veľkosti, z písmen dostanú nejaké heslo. Každá Snehulienka pozná svoje heslo, na ktoré sa má zobudiť. Ak sa nezobudí, pre trpaslíkov to znamená, že sa pomýlili, zložili zlé heslo a musia hľadať chybu vo výpočte.

Záver: Dramatizácia rozprávky.

Didaktická hra : Matematická rozprávka

Didaktický cieľ: Prírodné čísla 1 až 5, numerácia

Vlastná hrová činnosť: Deti dostanú kartičky s číslicami 1 – 5. Učiteľ začne rozprávať rozprávku. Napr.: Jedna mamka mala troje detí. Dve z nich boli dcéry a jeden syn

Pri vyslovení čísla deti musia zdvihnúť kartičku s príslušným číslom.

Obmena: deti zapisujú číslice na papier v poradí, v akom ich učiteľ hovorí.

Záver: Pozitívne hodnotenie činnosti detí.

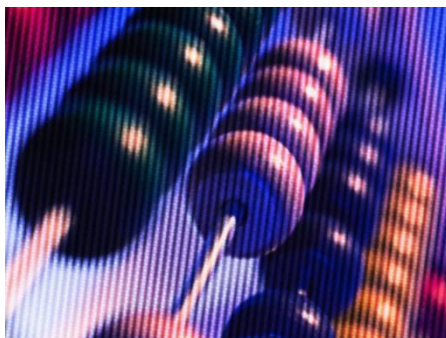

Didaktická hra : Zázračný had

Didaktický cieľ: Spamäti sčítať a odčítať prírodné čísla v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

Vlastná hrová činnosť: Učiteľka rozpráva deťom o zázračnom hadovi, ktorý je celý popísaný číslami. Povie im číslo, ktoré má had na hlave. Potom im hovorí rôzne čísla a početové úkony, ktoré s číslom na hlave musia realizovať. Výsledné číslo povedia vtedy, keď sa učiteľka opýta, aké číslo má had na konci.

Záver: Relaxačné dychové cvičenie.

Didaktická hra : Kamaráti

Didaktický cieľ: viesť deti k spolupráci, kamarátstvu

Vlastná hrová činnosť: Piaty žiaci sa postavajú pred lavice. Každý má v ruke kartu s iným číslom (napr. 23, 18, 56, 31, 9). Ostatní žiaci si ťahajú z vrecúška príklady. Pripoju sa k spolužiakovi, ktorý drží správny výsledok ich príkladu. Príklady sú zostavené tak, aby sa každý žiak stal súčasťou niektorej skupiny. Ostanú piaty žiaci, z ktorých každý skontroluje, či sa žiaci so svojimi príkladmi zaradili k správnej skupiny.

Záver: Kresba kamarátov.

Didaktická hra : Rebrík

Didaktický cieľ: rozširovanie slovnej zásoby

Vlastná hrová činnosť: Deti súťažia v tom, kto skôr doplní rebrík s piatimi priečkami.

Vylosujeme jedno písmeno z abecedy. Žiak na 1. priečku napíše slovo z 3 písmen, na každú ďalšiu o jednu hlásku viac/ 4 hlásky, 5 hlások, 6 hlások, 7 hlások/. Vyhráva ten, kto vyplnil celý rebrík skôr.

Príklad: písmeno : l : loď, lipa, letel, lavica, letecký

písmeno : o :

O

On

Osa

Oľga

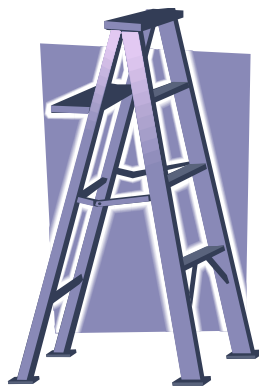
Okraj

Ostrov

Ohníček

Opekance

Záver: Práca s detským časopisom.

Didaktická hra : Rodinka

Didaktický cieľ: Upevniť rozklad čísel

Vlastná hrová činnosť: Žiakom pripneme na svetre kartičky s číslami. Vyčítankou vyberieme jedného žiaka a úlohou ostatných bude uvažovať nad tým, kto vytvorí s týmto žiakom matematickú rodinku, t. j. rozložíme číslo na dva sčítance. Napríklad k číslu 6 sa postaví žiak s číslom 1 a s číslom 5.

Záver: Rozhovor o svojej rodine alebo kresba rodiny.

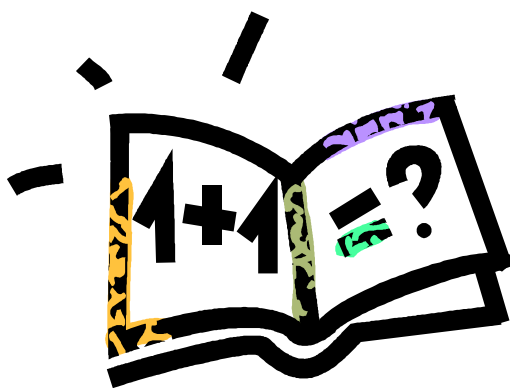

Didaktická hra : Kto skôr?

Didaktický cieľ: Viesť žiakov k pohotovosti pri sčítaní a odčítaní

Vlastná hrová činnosť: Žiaci stoja v dvoch zástupoch. Učiteľ ukazuje karty, na ktorých sú numerické príklady na sčítanie a odčítanie. Prvý žiak z každého zástupu hovorí výsledok. Kto skôr správne odpovie, sadne si. Víťazom sa stane ten zástup, ktorého žiaci skôr sedia v laviciach.

Záver: Povzbudenie družstva, ktoré bolo na druhom mieste, pochvala víťazom.

Didaktická hra : Šikovné pero

Didaktický cieľ: Sčítavať a odčítavať v obore do 10

Vlastná hrová činnosť: Každý žiak má pripravené pero a papier. Učiteľ si pripraví kocku s číslami od jeden do šesť. Jeden žiak príde k stolu a hodí kocku tri razy. Čísla, ktoré si žiaci zapíšu, majú obmieňať v počtových úkonoch tak, aby boli hotoví čo najskôr. Pritom musia pracovať presne.

Napríklad: žiak hodí kocku. Získa čísla 3, 1, 6. Ostatní žiaci si tieto čísla zapíšu.

Čísla použijú v dvoch výkonoch. Sčítanie: $6 + 3 = 9$, $3 + 1 = 4$, $3 + 6 = 9$, $1 + 3 = 4$, $1 + 6 = 7$,
 $6 + 1 = 7$

Odčítanie: $6 - 1 = 5$, $3 - 1 = 2$, $6 - 3 = 3$

Záver: Pochvala a potlesk.

Didaktická hra : Skrývačka

Didaktický cieľ: Osvojiť si písmená slovenskej abecedy a určiť pozíciu hlásky v slove.

Vlastná hrová činnosť: Učiteľ: „Dnes sme spoznali ďalšie písmenko. No nie len deti sa radi hrajú. Naše písmenko sa rozhodlo s nami zahrať na skrývačku. Kto nájde najviac písmen „m“ v texte?“ Žiaci krúžkujú písmeno „m“ v pripravenom texte (pri tejto hre môžeme využiť motivačné básne zo šlabikára). K hre pridáme ďalšiu úlohu, určiť pozíciu hlásky v slove vo vybraných slovách z textu.

Obmena: Hráme v nácvičnom období. Zadanie úlohy môžeme meniť.

Napr.: Zakrúžkuj slová, ktoré majú dve slabiky.

Didaktická hra : Obrázok

Didaktický cieľ: Rozširovanie slovnej zásoby

Vlastná hrová činnosť: Pracujeme v niekoľkých skupinách po štyroch. Do stredu každého stola položíme obrázok tak, aby si ho mohli prezrieť všetky štyri deti. Za úlohu majú napísať čo najviac slov /do 2 minút/, ktoré sa vzťahujú k obrázku. Ktorá skupina v časovom limite napíše najviac slov, tá vyhráva.

Pomôcky: Obrázok z časopisu, pohľadnica alebo fotografia, ceruzky, papiere

Záver: Spoločné čítanie slov a spoločné vyhodnotenie skupín. Rozhovor o tom ,čo sa im na hre páčilo, čo nie.

Zoznam bibliografických odkazov

Obrázky zo súboru ClipArt na lokalite Office Microsoft Word

